

परिच्छेद - १ गा.वि.स. को सङ्क्षिप्त परिचय

१.१. नामाकरण

प्राचीन मुनी बाल्मिकी ऋषिले तपस्या गरेको बागहिटी एवं बाल्मिकेश्वर महादेव स्थान समेत भएको कारणबाट यसको नामाकरण बागेश्वरी भएको हो भन्ने स्थानीय बासिन्दाहरूको भनाइ रहेको पाइन्छ । मित्रराष्ट्र भारतको प्रसिद्ध तीर्थस्थल काशी (वाराणसी) मा रहेको मणीकर्णिक घाटको नाउँले ख्याती प्राप्त घाट यस गा.वि.स.मा पनि रहेकोले यसको प्रसिद्धि अझ बढेको छ । यस घाटमा यस गा.वि.स. लगायत वरिपरिका ४, ५ गाउँका मृतकको दाह संस्कार गरिने हुनाले यस क्षेत्रको ठूलो महत्व हिन्दू धर्मावलम्बीहरूको लागि रहन गएको छ ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति

यस गा.वि.स.को कूल क्षेत्रफल ५.८१ वर्ग कि.मि.रहेको छ । यस गा.वि.स.को पूर्वमा काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको टुकुचा गा.वि.स., पश्चिममा भक्तपुर न.पा., उत्तरमा नगरकोट र छालिङ गा.वि.स. र दक्षिणमा सुडाल गा.वि.स. पर्दछ ।

१.३ हावापानी

यस गा.वि.स.को हावापानी समशितोष्ण प्रकारको छ । यहाँको तापक्रम ग्रीष्म ऋतुमा अधिकतम ३२° सेल्सियससम्म र हिउँदमा न्यूनतम - २° सेल्सियससम्म पुग्दछ ।

१.४ वन जङ्गल तथा वन्यजन्तु

यस गा.वि.स.मा बाँस, उत्तिस, लहरे पिपल लगायतका वनस्पतिहरू पाइन्छ । वन्यजन्तुहरूमा स्याल, दुम्सी, खरायो, लोखर्के, वनबिरालो पाइन्छन् । त्यस्तै सराउ, काग, ढुकुर, गौथली, भद्राइ लगायतका पंक्षीहरू पाइन्छन् ।

१.५ प्रमुख चाड तथा जात्राहरू

यस गा.वि.स. का बासिन्दाहरू धेरैजसो हिन्दू धर्मावलम्बी भएको कारणले उनीहरूको चाडपर्व पनि हिन्दू संस्कारमा आधारित छ । विशेषत हिन्दूहरूको महान चाड दशैं, तिहार, माघेसङ्क्रान्ती, साउनेसङ्क्रान्ती, नागपञ्चमी, जनैपूर्णिमा, बाबुको मुख हेर्ने, आमाको मुख हेर्ने, तीज लगायतका चाडपर्वहरू यस गा.वि.स. मा मनाउने गरिन्छ । यस गा.वि.स. का लगभग ५०० बासिन्दाहरू नेवारी समुदायका भएकाले उनीहरूका केहि विशेष चाडहरू म्हा पूजा लगायतका पर्वहरू मनाउने गर्दछन् भने विस्केट जात्रा यहाँको प्रमुख जात्राको रूपमा मनाइन्छ ।

१.६ शेषभूषा

यस गा.वि.स. मा परम्परागत पोशाकको रूपमा ब्राम्हण, क्षेत्री र दलित समुदायका महिलाहरूले चौबन्दी चोलो, फरिया, खास्टो लगाउँछन् भने नेवारी महिलाहरूले हाकुपटासी लगायतका मौलिक पहिरनहरू लगाउने गर्दछन् । त्यसै गरी पुरुषहरूले दौरासुरुवाल, इस्टकोट र भादगाउँले टोपी लगाउने गर्दछन् । शहरीकरण र आधुनिकीकरणका कारण अहिलेका नयाँ पुस्ताका युवा युवतीहरू कुर्था सुरुवाल, प्यान्ट र टिसर्ट लगाउँछन् भने युवकहरू प्यान्ट, सर्ट, सुट लगायत जिन्सको पहिरनहरूको प्रयोग गर्ने गर्दछन् ।

१.७ जाति र धर्म

यस गा.वि.समा ब्राम्हण, क्षेत्री, नेवार, दमाइ, सार्की, मगर लगायतका जातजातिका वसोवास रहेको छ । संख्यात्मक हिसावले हेर्दा ब्राम्हण र क्षेत्रीहरूको बाहुल्यता रहेको छ यस गा.वि.समा बस्ने अधिकांश मानिसहरूमा हिन्दू धर्मात्मवीहरू छन् । यस गा.वि.स. मा नेवार जातिहरूले नेवारी भाषा बोल्दछन् । यसरी सबै जात जातिको माध्यम भाषाको रूपमा नेपाली भाषा बोल्दछन् ।

जनसाङ्ख्यिक स्थिति

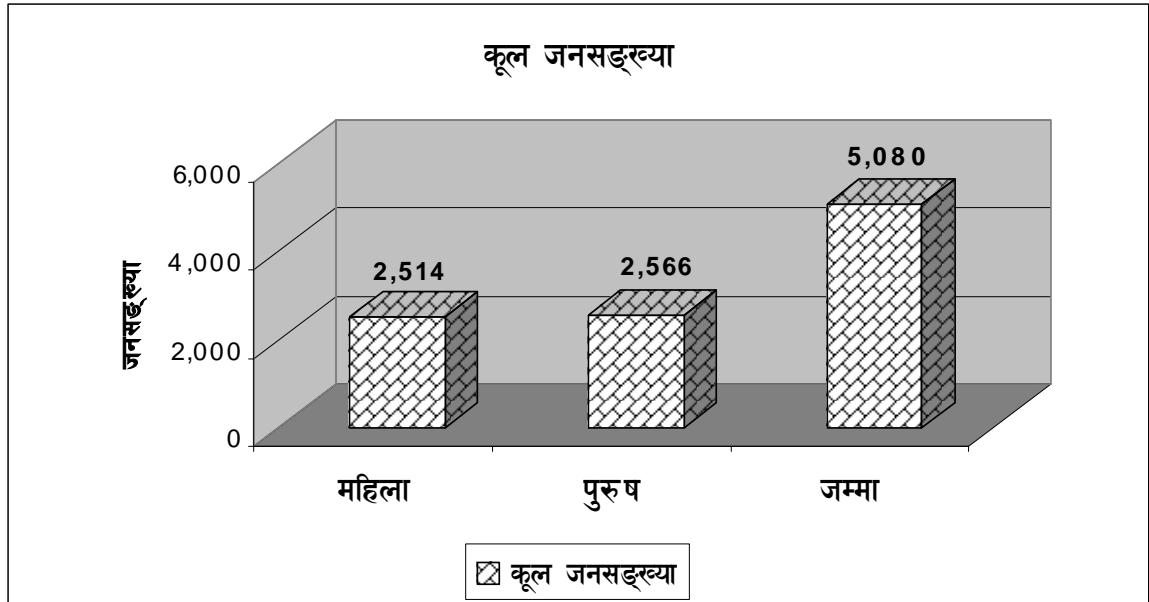
परिच्छेद - २ जनसाङ्ख्यिक स्थिति

२.१ जनसङ्ख्याको अवस्था

यस गा.वि.स. को कूल जनसङ्ख्या ५,०८० मध्ये महिला २,५१४ र पुरुष २,५६६ रहेको छ । जसमा महिलाको प्रतिशत ४९.४९ र पुरुषको प्रतिशत ५०.५१ रहेको छ । जनसङ्ख्याको अवस्था निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

२.१.१ गा.वि.स.को कूल जनसङ्ख्या

लिङ्ग	कूल जनसङ्ख्या	प्रतिशत
महिला	२,५१४	४९.४९
पुरुष	२,५६६	५०.५१
कूल	५,०८०	१००

२.१.२ वडागत जनसङ्ख्याको स्थिति

वडा नं.	जनसङ्ख्या			प्रतिशत
	महिला	पुरुष	जम्मा	
१	१४२	१५३	२९५	५.८१
२	४४४	४०४	८४८	१६.६९
३	२५१	२६८	५१९	१०.२२
४	२८५	२९६	५८१	११.४४
५	२५५	२७०	५२५	१०.३३
६	२९२	२७६	५६८	११.१८
७	२५७	२३९	४९६	९.७६
८	३६३	४३२	७९५	१५.६५
९	२२५	२२८	४५३	८.९२
कूल जम्मा	२,५१४	२,५६६	५,०८०	१००

यस गा.वि.स. का ९ वडाहरू मध्ये सबै भन्दा बढी जनसङ्ख्या वडा नं २ मा १६.६९ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वडा नं. १ मा ५.८१ रहेको छ ।

२.१.३ उमेरको आधारमा वडागत जनसङ्ख्या विवरण

वडा	उमेर (वर्ष)		५ भन्दा मुनि	६-१५	१६-४४	४५-५९	६०-७५	७५ भन्दा माथि	जम्मा
	महिला	पुरुष							
१	महिला		१३	२९	७६	१२	१०	२	१४२
	पुरुष		१६	३६	७५	१४	९	३	१५३
	जम्मा		२९	६५	१५१	२६	१९	५	२९५
२	महिला		४०	९२	२१२	५०	२८	४	४२६
	पुरुष		४१	८१	२१८	५६	२३	३	४२२
	जम्मा		८१	१७३	४३०	१०६	५१	७	८४८
३	महिला		१७	५४	१२६	३२	१९	३	२५१
	पुरुष		१७	५२	१६०	३१	८	०	२६८
	जम्मा		३४	१०६	२८६	६३	२७	३	५१९
४	महिला		३२	४५	१२८	४९	२८	३	२९५
	पुरुष		३१	४९	१४३	५८	१३	२	२९६
	जम्मा		६३	९४	२७१	१०७	४१	५	५८१
५	महिला		२८	३९	९७	५१	३७	३	२५५
	पुरुष		२२	४७	११९	५६	२४	२	२७०
	जम्मा		५०	८६	२१६	१०७	६१	५	५२५
६	महिला		३२	५९	१४४	४१	१५	१	२९२
	पुरुष		२१	७६	१२७	४३	८	१	२७६
	जम्मा		५३	१३५	२७१	८४	२३	२	५६८
७	महिला		१७	७९	१२१	२०	१७	३	२५७
	पुरुष		१७	४८	१२९	२७	१६	२	२३९
	जम्मा		३४	८१	२५०	४७	३३	५	४९६
८	महिला		४९	८२	१८०	३४	१४	४	३६३

वडा	उमेर (वर्ष)	५ भन्दा मुनि	६-१५	१६-४४	४५-५८	६०-७५	७५ भन्दा माथि	जम्मा
	लिङ्ग							
	पुरुष	76	111	182	42	19	2	432
	जम्मा	125	193	362	76	33	6	795
८	महिला	42	59	62	39	18	5	225
	पुरुष	46	59	58	42	20	3	228
	जम्मा	88	118	120	81	31	8	453
कूल जम्मा		557	1,051	2,357	697	319	46	5,080

यस गा.वि.स.मा उमेरको आधारमा जनसङ्ख्यालाई हेर्दा सबैभन्दा बढी १६ देखि ४४ वर्षका २,३५७ अर्थात ४६.३८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या ७५ वर्षभन्दा माथिका ४६ अर्थात ०.८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

२.१.४ वडागत आधारमा घरधुरी विवरण

वडा नं.	घरधुरी	प्रतिशत
1	47	5.52
2	151	17.72
3	92	10.80
4	103	12.10
5	96	11.27
6	97	11.38
7	71	8.33
8	117	13.73
9	78	9.15
कूल जम्मा	852	100

यस गा.वि.स. का ८ वडाहरू मध्ये सबै भन्दा बढी घरधुरी १७.७२ प्रतिशत वडा नं २ मा रहेको छ भने सबैभन्दा कम घरधुरी ५.५२ प्रतिशत वडा नं. १ मा रहेको छ ।

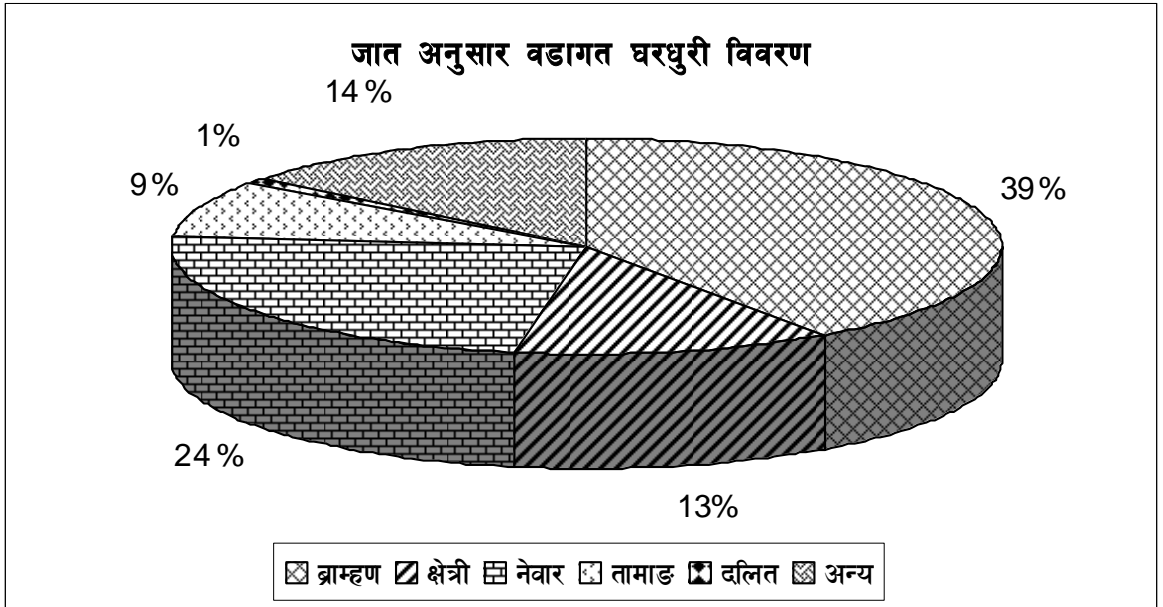
२.१.५ वस्तीगत आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

बडा	क्र.स.	वस्ती	घरधुरी	लिंग		
				महिला	पुरुष	जम्मा
1	1	खरिपाटी	32	99	108	207
	2	भद्रकाली	6	18	14	32
	3	कुशलटार	5	12	16	28
	4	सुविधा नगर	2	7	7	14
	5	ओपीटार	1	3	4	7
	6	ठूलो बस्ती नयाँ बस्ती	1	3	4	7
जम्मा			47	142	153	295
2	1	कुशलटार	53	161	149	310
	2	बाँसबारी	51	133	130	263
	3	ठूली गाउँ	39	131	102	233
	4	फैजु गाउँ	2	5	7	12
	5	पगरी टोल	1	3	2	5
	6	दक्कु	2	4	3	7
	7	दूध मेल	1	3	1	4
	8	बहाल फाँट	1	2	7	9
	9	सुविधा नगर	1	2	3	5
जम्मा			151	444	404	848
3	1	गौरी पिपल	21	60	58	118
	2	बहाल फाँट	12	29	41	70
	3	पगरी टोल	44	123	136	259
	4	बाल	11	30	24	54
	5	दूध मेल	2	3	5	8
	६	जागेश्वर	1	2	2	4
	७	चारधर चौतारा	1	4	2	6
जम्मा			92	251	268	519
4	1	भुजेल टोल	24	66	70	136
	2	काफ्ले टोल	21	53	55	108
	3	नुवाघर	7	27	27	54
	4	वागेश्वरी	17	45	43	88
	5	गिरी टोल	17	49	46	95
	6	पगरी टोल	8	21	28	49
	7	सानो पिप्ले	6	19	18	37
	8	बहालकोट	2	3	6	9
	9	चारघर चौतारा	1	2	3	5
जम्मा			103	285	296	581
5	1	घिमिरे टोल	20	53	53	106

वडा	क्र.स.	वस्ती	घरधुरी	लिङ्ग		
				महिला	पुरुष	जम्मा
	2	पदाली	39	101	99	200
	3	पारिघर	12	38	42	80
	4	बागेहिटी	25	63	76	139
जम्मा			96	255	270	525
6	1	मजुवा	97	292	276	568
जम्मा			97	292	276	568
7	1	फुयाल गाउँ	24	75	80	155
	2	नेपाल टोल	22	50	60	110
	3	काफ्ले टोल	23	120	90	210
	4	पगरी टोल	1	7	5	12
	5	लामिछाने गाउँ	1	5	4	9
जम्मा			71	257	239	496
8	1	काल्चा गाउँ	117	363	432	795
जम्मा			117	363	432	795
9	1	धाजु गाउँ	26	63	70	133
	2	खड्का गाउँ	25	65	60	125
	3	गुरुङ गाउँ	27	97	98	195
जम्मा			78	225	228	453
कूल जम्मा			852	2514	2566	5080

२.१.६ जात अनुसार वडागत घरधुरी विवरण

वडा	जात	ब्राम्हण	क्षेत्री	जनजाति			दलित	जम्मा
				नेवार	तामाङ	अन्य		
१		10	23	9	0	2	3	47
२		78	24	28	0	21	0	151
३		65	12	1	0	11	3	92
४		46	11	0	0	46	0	103
५		52	6	34	0	4	0	96
६		0	14	6	74	3	0	97
७		71	0	0	0	0	0	71
८		12	2	103	0	0	0	117
९		8	15	21	0	34	0	78
कूल जम्मा		342	107	202	74	121	6	852

यस गा.वि.स.मा ब्राम्हण, क्षेत्री, नेवार, तामाङ, दलित र अन्य जातिहरूको बसोबास रहेको छ । यी मध्ये सबैभन्दा बढी ४०.१४ प्रतिशत ब्राम्हणको बसोबास रहेको पाइन्छ भने बाँकी जातिहरूमा २३.०० प्रतिशत नेवार, १२.५६ प्रतिशत क्षेत्री, ८.६९ प्रतिशत तामाङ, ०.०० प्रतिशत दलित र १४.२ प्रतिशत अन्य जातिहरूको बसोबास रहेको पाइन्छ ।

२.१.७ धर्म अनुसार वडागत घरधुरी विवरण

वडा	धर्म	हिन्दू	बौद्ध	जम्मा
१		47	0	47
२		149	2	151
३		89	3	92
४		103	0	103
५		96	0	96
६		22	75	97
७		71	0	71
८		117	0	117
९		78	0	78
	जम्मा	772	80	852

यस गा.वि.स.मा हिन्दू, बौद्ध र अन्य धर्मावलम्बीहरूको बसोबास रहेको छ । यस मध्ये ९०.६१ प्रतिशत हिन्दू धर्मावलम्बीहरू छन् भने ९.३९ प्रतिशत बौद्ध धर्मावलम्बीहरू रहेका छन् ।

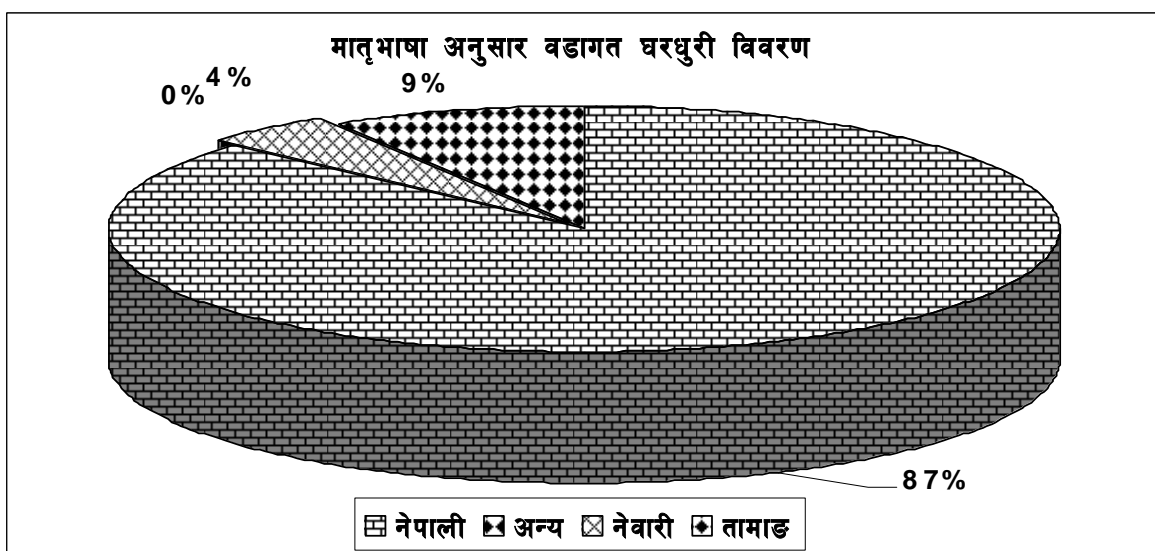
२.१.८ मुख्य पेशा अनुसार वडागत घर धुरी विवरण

वडा	पेशा	कृषि	न्यापार	सरकारी सेवा	अन्य	जम्मा
१		42	0	5	0	47
२		125	7	17	2	151
३		77	0	12	3	92
४		84	0	3	16	103
५		92	1	3	0	96
६		74	3	19	1	97
७		57	2	12	0	71
८		109	2	5	1	117
९		65	6	7	0	78
	कूल जम्मा	725	21	83	23	852

यस गा.वि.स.का बासिन्दाहरू कृषि, न्यापार सरकारी सेवा र अन्य पेशामा संलग्न छन् । कृषि पेशामा सबैभन्दा बढी ८५.०९ प्रतिशत घरधुरी संलग्न रहेका छन् भने न्यापारमा २.४५ प्रतिशत, सरकारी सेवामा ९.७४ प्रतिशत र अन्य पेशामा ३ प्रतिशत संलग्न रहेका छन् ।

२.१.२ मातृ भाषा अनुसार वडागत घर धुरी विवरण

वडा	मातृ भाषा	नेपाली	अन्य	नेवारी	तामाङ	जम्मा
१		38	0	9	0	47
२		131	0	20	0	151
३		89	1	2	0	92
४		103	0	0	0	103
५		96	0	0	0	96
६		17	0	6	74	97
७		71	0	0	0	71
८		117	0	0	0	117
९		78	0	0	0	78
	कूल जम्मा	740	1	37	74	852

यस गा.वि.स.मा रहेका घरधुरीहरू मध्ये ८६.८५ प्रतिशत घरधुरीले नेपाली भाषालाई मातृभाषाको रूपमा प्रयोग गर्छन् भने ४.३४ प्रतिशत घरधुरीले नेवारी भाषालाई मातृभाषाको रूपमा प्रयोग गरेको पाइन्छ । त्यस्तै ८.६८ प्रतिशत घरधुरीले तामाङ भाषालाई मातृभाषाको रूपमा प्रयोग गरेको पाइन्छ ।

२.१.१० वैवाहिक उमेरको आधारमा घरघुरी विवरण

वडा	उमेर समूह	२० भन्दा मुनि	२०-२५	२६-३०	३० भन्दा माथि	जम्मा
	लिङ्ग					
१	छोरा	12	22	13	0	47
	छोरी	17	23	3	4	47
	जम्मा	29	45	16	4	94
२	छोरा	38	45	38	8	129
	छोरी	23	53	40	13	129
	जम्मा	61	98	78	21	258
३	छोरा	20	40	30	3	93
	छोरी	20	50	20	3	93
	जम्मा	40	90	50	6	186
४	छोरा	1	23	4	0	28
	छोरी	20	8	2	0	30
	जम्मा	21	31	6	0	58
५	छोरा	21	48	12	0	81
	छोरी	24	39	16	2	81
	जम्मा	45	87	28	2	162
६	छोरा	14	76	3	0	93
	छोरी	16	72	2	3	93
	जम्मा	30	148	5	3	186
७	छोरा	16	30	22	4	72
	छोरी	20	33	19	0	72
	जम्मा	36	63	41	4	144
८	छोरा	16	80	19	0	115
	छोरी	19	90	6	0	115
	जम्मा	35	170	25	0	230
९	छोरा	32	40	6	0	78
	छोरी	19	46	13	0	78
	जम्मा	51	86	19	0	156

२.१.११ विभिन्न कामको लागि गाउँबाट बाहिर जानेको विवरण

वडा	उद्देश्य	कहाँ	
		देश	विदेश
१	रोजगारी	०	०
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	०	०
२	रोजगारी	५	१३
	न्यापार	१	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	६	१३
३	रोजगारी	५	२०
	न्यापार	२	०
	अध्ययन	०	१
	जम्मा	७	२१
४	रोजगारी	२	८
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	२	८
५	रोजगारी	०	४
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	०	४
६	रोजगारी	३	९
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	३	९
७	रोजगारी	०	२
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	१
	जम्मा	०	३
८	रोजगारी	०	१
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	०	१
९	रोजगारी	१	१४
	न्यापार	०	०
	अध्ययन	०	०
	जम्मा	१	१४

कृषि

परिच्छेद - ३ कृषि

३.१ कृषक समूहको विवरण

क्र.सं.	कृषक समूहको नाम	बडा नं.	सदस्य सङ्ख्या		जम्मा
			पुरुष	महिला	
१.	सृजनशील महिला	वागेश्वरी ५		२८	२८
२.	ज्योति महिला	वागेश्वरी ३		१८	१८
३..	ठूली गाउँ महिला	वागेश्वरी २		२५	२५
४.	सरस्वती महिला	वागेश्वरी १		२५	२५
५.	वाल्मिकी कृषक समूह	वागेश्वरी ३			
६.	नेवा तरकारी समूह	वागेश्वरी ८			

३.२ मुख्य व्यापारीक केन्द्रहरूको विवरण

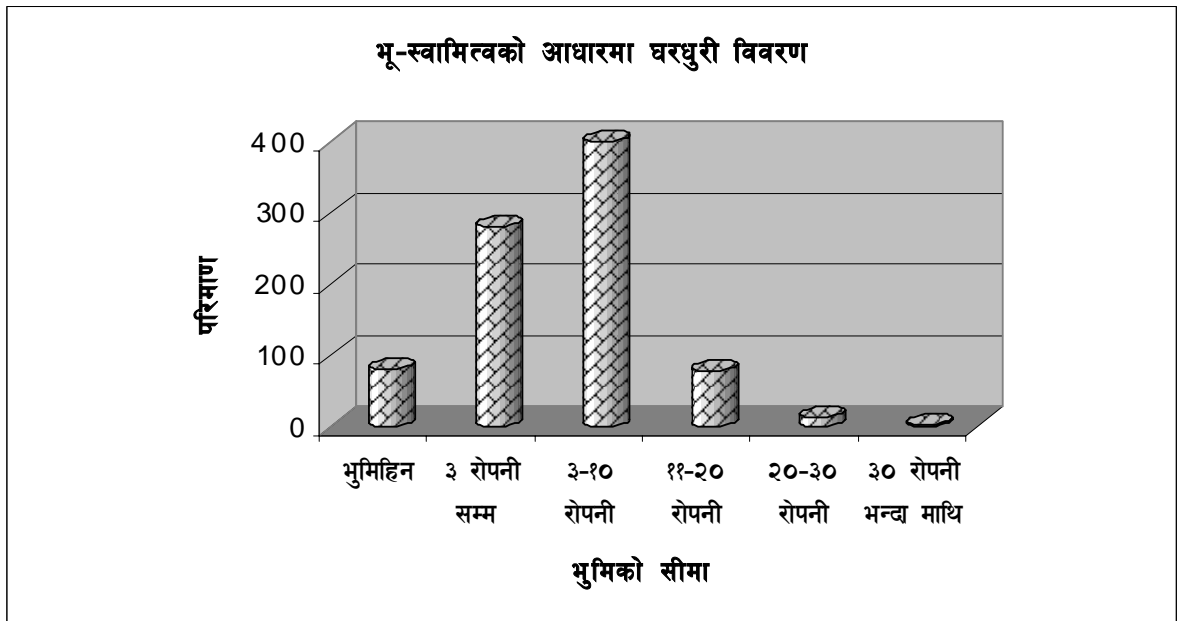
क्र.सं.	व्यापारीक केन्द्रहरूका नाम	बडा नं.	बस्ती
१	यातु महादेव चोक	२	कालिका / सैजू डेरी नयाँवस्ती

३.३ पशुपंक्षीको विवरण

बडा	पशु					पंक्षी			
	गाई / गोरु	भैंसी / राँगा	खसी / बाख्रा	अन्य	जम्मा	कुखुरा	हाँस	अन्य	जम्मा
१	४३	१३	१२	०	६८	१२००	०	०	१२००
२	१३०	४३	८९	०	२६२	२४	०	०	२४
३	७०	२५	२०	०	१०५	५	०	०	५
४	६२	२५	६४	०	१५१	६	२	०	८
५	४७	१३	२७	०	८७	२४५	०	०	२४५
६	४६	१०५	३८८	०	५३९	१४७५	०	०	१४७५
७	६६	३१	३८	०	१३५	०	०	०	०
८	९१	१४	१०३	०	२०८	४१	११	०	५२
९	२०	१२	४२	४	७८	३५	१०	०	४५
जम्मा	५७५	२८१	७८३	४	१,६३३	३,०३१	२३	०	३,०५४

३.४ भू-स्वामित्वको आधारमा घर धुरी विवरण

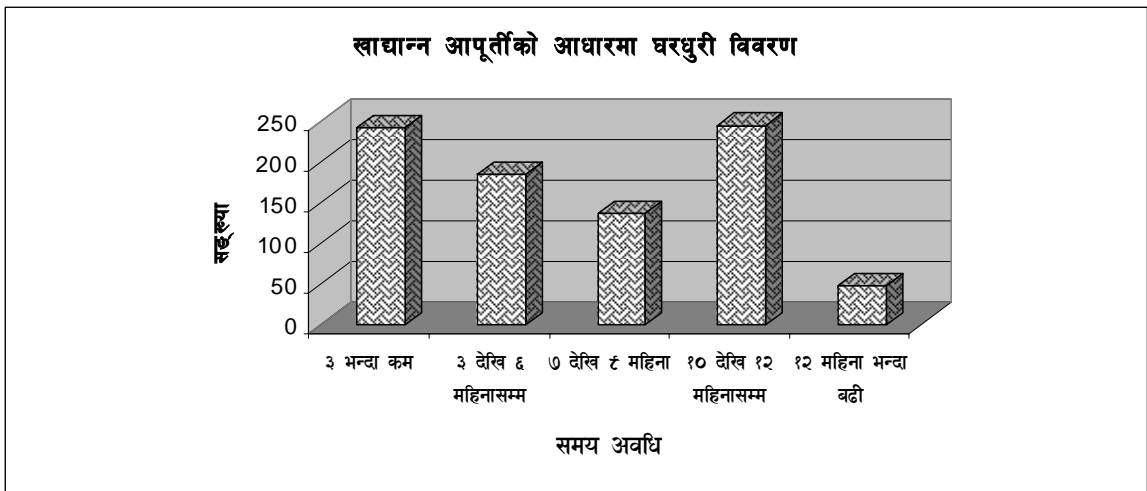
जग्गाको विवरण वडा	भूमिहिन	३ रोपनी सम्म	३-१० रोपनी	११-२० रोपनी	२०-३० रोपनी	३० रोपनी भन्दा माथि	जम्मा
१	१०	१५	१४	७	१	०	४७
२	३१	३७	७१	११	१	०	१५१
३	१९	२१	३१	२०	१	०	९२
४	१०	४५	४४	४	०	०	१०३
५	०	३८	४९	९	०	०	९६
६	४	२६	५७	९	१	०	९७
७	३	१६	४९	३	०	०	७१
८	३	६७	३९	६	१	१	११७
९	०	१६	४६	८	७	१	७८
जम्मा	८०	२८१	४००	७७	१२	२	८५२

यस गा.वि.स.मा रहेका घरधुरीहरू मध्ये ३ देखि १० रोपनी जग्गा हुने ४६.८५ प्रतिशत छन् भने ३ रोपनीसम्म हुने ३२.८८ प्रतिशत, ११ देखि २० रोपनी जग्गा हुने ८.०४ प्रतिशत, २० देखि ३० रोपनी जग्गा हुने १.४१ प्रतिशत, ३० रोपनी भन्दा माथि जग्गा हुने ०.२३ प्रतिशत छन् । यसै गरी भूमिहिन किसान ८.३८ प्रतिशत रहेका छन् ।

३.५ खाद्यान्न आपूर्तिको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा	महिना	३ भन्दा कम	३-६	७-९	१०-१२	१२ भन्दा बढी	जम्मा
१		४	७	४	३२	०	४७
२		११	४७	३९	३७	१७	१५१
३		२४	२५	१९	१६	८	९२
४		४६	४	०	५२	१	१०३
५		८	१८	२६	४१	३	९६
६		२४	४९	१४	७	३	९७
७		३	१८	१८	२४	८	७१
८		१०८	०	५	४	०	११७
९		१३	१६	११	३१	७	७८
जम्मा		२४१	१८४	१३६	२४४	४७	८५२

यस गा.वि.स.मा रहेका ८५२ घरधुरीहरू मध्ये ५.५२ प्रतिशतलाई १ वर्षभन्दा बढी खाद्यान्न आपूर्ती हुन्छ भने २८.६४ प्रतिशत घरधुरीलाई १० देखि १२ महिना, १५.९६ प्रतिशत घरधुरीलाई ७ देखि ९ महिना, २२ प्रतिशत घरधुरीलाई ३ देखि ६ महिना, २८.२९ प्रतिशत घरधुरीलाई ३ महिना भन्दा कम खाद्यान्न आपूर्तिको अवस्था रहेको देखिन्छ ।

3.6 साना समूह र सहकारी संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं.	सहकारीको नाम	ठेगाना
१.	सूर्योदय वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी - २
२.	बागेश्वरी सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी - २, खरिपाटी
३.	वालमीकेश्वर बहुमुखी सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी - १
४.	बागेश्वरी दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी - ७
५.	जागेश्वरी दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी - ३
६.	नगाउँ दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी - ८
७.	वागेहिटी दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी - ५

3.6 उर्वर फाँटहरुको विवरण

क्र.सं.	उर्वर फाँटहरुको नाम
१.	बाल फाँट
२.	ठूलो गैरी फाँट
३.	चाल्नीको गैरो फाँट
४.	जगडोल फाँट

3.7 नर्सरी

क्र.सं.	नर्सरीको नाम	किसिम	बस्ती
१.	बागेश्वरी नर्सरी	फलफूल	कुशलटार

3.9 पकेट क्षेत्रहरुको विवरण

क्र.सं.	पकेट क्षेत्रहरुको नाम	वडा नं.
१.	खाद्यान्न बाली पकेट क्षेत्र	1, 2, 3, 4, 5
२.	गोलभेडा पकेट क्षेत्र	4, 7, 8
३.	हलुवावेद पकेट क्षेत्र	1, 2, 3

३.१० उत्पादित तरकारीहरुको विवरण

क्र.सं.	तारकारीको नाम	वडा नं.
१.	कुरीलो	३, ५
२.	गोलभेडा	७, ८
३.	केराउ	४, ५, ७, ८
४.	आलु	गा.वि.स.भर

भौतिक पूर्वाधार

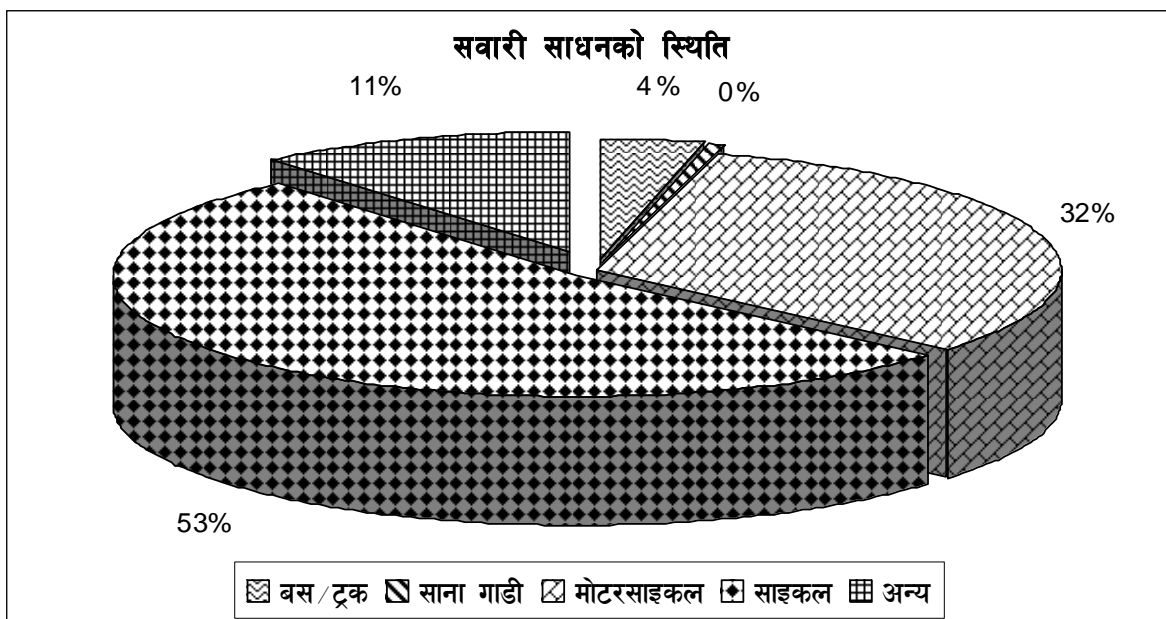
परिच्छेद - ४ भौतिक पूर्वाधार

४.१ बस बिसौनीको विवरण

क्र.सं.	बस बिसौनीको नाम	बडा नं.	बस्ती
१	बाँसवारी	1	बाँसवारी
२	घुमौनी	1	घुमौनी
३	भद्रकाली	1	भद्रकाली
४	खरीपाटी	1	खरीपाटी
५	दूध डेरी	1	डेरी मेल
६	मुहान पोखरी	1	मुहान पोखरी

४.२ सवारी साधनको स्थिति

बडा	सवारी साधन				
	बस/ट्रक	साना गाडी	मोटरसाइकल	साइकल	अन्य
१	0	0	5	20	0
२	1	0	20	53	0
३	0	0	15	5	0
४	0	0	3	1	0
५	1	0	6	6	0
६	0	0	2	0	0
७	0	0	9	2	0
८	0	1	6	11	0
९	0	0	6	19	25
जम्मा	८	१	७२	११७	२५

8.3 सामुदायिक भवनहरूको विवरण

क्र.सं.	सामुदायिक भवनहरूका नाम
१	गा.वि.स. भवन
२	स्वास्थ्य चौकी भवन

8.8 सिंचाइ योजनाहरूको विवरण

क्र.सं.	योजनाहरूको नाम	वडा नं.
१.	कुटुढल सिंचाइ योजना	2
२.	राजकुलो	1
३.	बालफाँट तेर्सो कुलो	3
४.	बाल वनको कुलो	5

४.५ खानेपानी आपूर्तीको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा	स्रोत	कुवा	ढुङ्गेधारा	पाइप धारा	इनार/ट्युबेल	अन्य	जम्मा
१		०	३	४३	०	१	४७
२		२	०	१४६	०	३	१५१
३		०	१५	७५	२	०	९२
४		३	२	९६	०	२	१०३
५		२	१	८८	०	५	९६
६		०	२	९५	०	०	९७
७		२	५	५९	५	०	७१
८		१०	२	१०२	०	३	११७
९		१२	३	५८	०	५	७८
कूल जम्मा		३१	३३	७५९	७	१९	८५२

यस गा.वि.स.मा पानीको प्रयोगको अवस्था हेर्दा ८९.०८ प्रतिशत घरधुरीमा पाइपधाराबाट खानेपानी वितरण भएको, ३.८७ प्रतिशत घरधुरीमा ढुङ्गेधाराको पानी प्रयोग गरिएको, ३.६४ प्रतिशत घरधुरीमा कुवाको पानी प्रयोग गरिएको, ०.८२ प्रतिशत घरधुरीमा इनारको पानी प्रयोग गरिएको र २.२३ प्रतिशत घरधुरीमा स्रोत खुल्ल नसकेको देखिन्छ ।

४.६ इन्धन प्रयोगको आधारमा घरधुरी विवरण

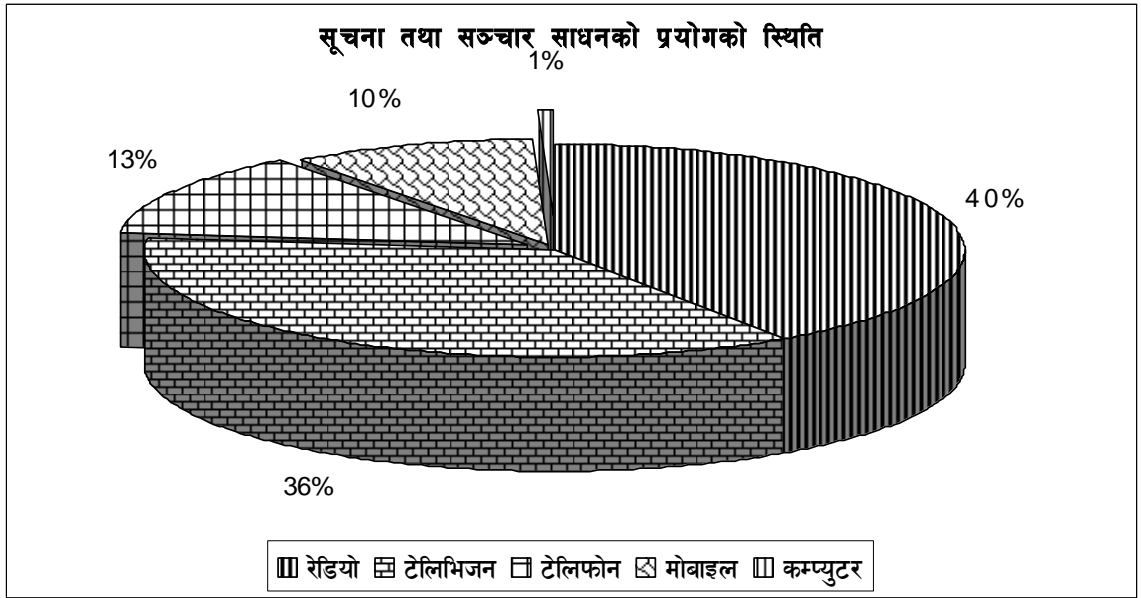
वडा	स्रोत	विद्युत	ग्याँस	मट्टितेल	दाउरा	अन्य	जम्मा
१		०	७	०	४०	०	४७
२		२	६	३०	११३	०	१५१
३		३	१०	२०	५९	०	९२
४		०	२	०	८४	१७	१०३
५		१	८	१	७९	७	९६
६		०	२	०	९५	०	९७
७		२	९	२	५८	०	७१
८		३	८	१५	९१	०	११७
९		०	१८	१०	४८	२	७८

बडा	स्रोत	विद्युत	ग्याँस	मट्टितेल	दाउरा	अन्य	जम्मा
	कूल जम्मा	11	70	78	667	26	852

यस गा.वि.स.मा रहेका जम्मा ८५२ घरधुरीमध्ये इन्धनको रूपमा सबैभन्दा धेरै ७८.२६ प्रतिशत दाउराको प्रयोग भएको पाइन्छ भने मट्टितेलको प्रयोग ६.१५ प्रतिशत, ग्याँसको प्रयोग ८.२२ प्रतिशत, विद्युतको प्रयोग १.२६ प्रतिशत र अन्य इन्धनको स्रोतको प्रयोग गर्ने ३.०५ प्रतिशत घरधुरी सङ्ख्या यस गा.वि.स.मा रहेको छ । यसरी हेर्दा प्रायशः सबै घरधुरीहरूमा दाउराको प्रयोग अत्याधिक देखिन्छ र विद्युतको प्रयोग नगन्य रूपमा रहेको देखिन्छ ।

४.७ सूचना तथा सञ्चार साधनको प्रयोगको स्थिति

बडा	साधन	रेडियो	टेलिभिजन	टेलिफोन	मोबाइल	कम्प्युटर
१		35	30	15	10	0
२		108	66	17	42	3
३		80	50	30	5	3
४		59	59	26	11	0
५		65	65	25	14	0
६		88	70	9	22	0
७		54	67	30	24	2
८		97	103	15	13	0
९		59	62	32	14	0
	कूल जम्मा	645	578	205	155	8

माथिको तालिकाबाट यो स्पष्ट हुन्छ की यस गा.वि.स. भित्रका रहेका सूचना तथा सञ्चारका साधनहरू मध्ये सबैभन्दा धेरै प्रयोग रेडियोको र सबैभन्दा कम प्रयोग कम्प्युटरको रहेको देखिन्छ । टेलिभिजनको सङ्ख्या जम्मा ५०८ रहेको छ भने मोबाइलको सङ्ख्या १५५ रहेको छ ।

४.८ घरको छानाको किसिमको आधारमा घरधुरी विवरण

छानाको अवस्था बडा	खर/छ्वाली	जस्तापाता	टायल	ढलान	अन्य	जम्मा
१	4	28	3	9	3	47
२	11	60	40	40	0	151
३	7	42	5	33	5	92
४	10	66	10	1	16	103
५	15	63	12	2	4	96
६	27	54	12	1	3	97
७	9	25	19	18	0	71
८	10	98	0	4	5	117
९	14	52	0	12	0	78
कूल जम्मा	107	488	101	120	36	852

यस गा.वि.स.मा रहेका ८५२ घरधुरीहरू मध्ये छानाको अवस्था र किसिमको अध्ययन गर्दा खर/छ्वालीको छाना भएका १२.५६ प्रतिशत, जस्तापाताको छाना भएका घरधुरी ५७.२८ प्रतिशत, टायलको छाना भएको घरधुरी ११.८५ प्रतिशत, ढलान भएका घरधुरी १४.०८ प्रतिशत र अन्य छाना भएका घरधुरी ४.२२ प्रतिशत रहेको छ । अधिकांश घरधुरीहरूमा जस्तापाता छाना प्रयोग भएको पाइन्छ ।

४.९ घरमा बत्तिको प्रमुख स्रोतको आधारमा घरधुरी विवरण

बडा	बत्तिको स्रोत	राष्ट्रिय प्रसारण लाईनको बिजुली	मट्टितेल	सोलार	गोबर ग्याँस	जम्मा
१		47	0	0	0	47
२		151	0	0	0	151
३		103	0	0	0	92
४		103	0	0	0	103
५		96	0	0	0	96
६		97	0	0	0	97
७		66	3	0	2	71
८		101	16	0	0	117
९		68	8	0	2	78
	कूल जम्मा	832	27	0	4	852

यस गा.वि.स.मा बत्तिको प्रमुख स्रोतको रूपमा राष्ट्रिय प्रसारण लाईनको बिजुली रहेको छ । ९०.६५ प्रतिशत घरधुरीले बत्तिको स्रोतको रूपमा बिजुलीको प्रयोग गरेका छन् भने ३.१० प्रतिशत घरधुरीले मट्टितेलको प्रयोग गरेका छन् । सोलारको प्रयोग गर्ने घरधुरी नभएको देखिन्छ । ०.४० प्रतिशत अर्थात् ४ घरधुरीले मात्र बत्तिको स्रोतको रूपमा गोबर ग्याँसको प्रयोग गरेको देखिन्छ ।

वन, उद्योग र व्यवसाय

परिच्छेद - ५ वन, उद्योग र व्यवसाय

५.१ प्राविधिक तालिमको स्थिति

वडा	लिंग	कम्प्युटर	सिलाई बुनाइ	प्लम्बिङ	पशु तथा कृषि	अन्य
१	महिला	8	10	15	0	0
	पुरुष	20	5	15	0	0
२	महिला	12	20	0	5	1
	पुरुष	27	0	1	3	2
३	महिला	3	30	0	5	0
	पुरुष	10	20	0	7	0
४	महिला	4	7	0	1	0
	पुरुष	13	0	0	1	0
५	महिला	0	5	0	0	0
	पुरुष	10	0	1	0	0
६	महिला	0	0	0	0	0
	पुरुष	0	0	0	0	1
७	महिला	2	1	0	0	0
	पुरुष	3	1	0	0	0
८	महिला	0	5	0	1	0
	पुरुष	4	0	0	2	0
९	महिला	16	22	0	0	0
	पुरुष	28	4	2	0	0
कूल जम्मा		160	130	34	25	4

यस गा.वि.स.को कूल जनसङ्ख्या ४,७१२ मध्ये ३५३ जना मात्र तालिम प्राप्त जनशक्ति रहेको देखिन्छ । यी जनशक्ति मध्ये कम्प्युटरमा ३.३८ प्रतिशत, सिलाइबुनाइमा २.७६ प्रतिशत, प्लम्बिङमा ०.७२ प्रतिशत, पशु तथा कृषिमा ०.५३ प्रतिशत र अन्य तालिममा ०.०८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । प्रस्तुत तालिकाबाट यस गा.वि.स.मा तालिम प्राप्त जनशक्ति एकदम न्यून रहेको देखिन्छ ।

५.२ सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति

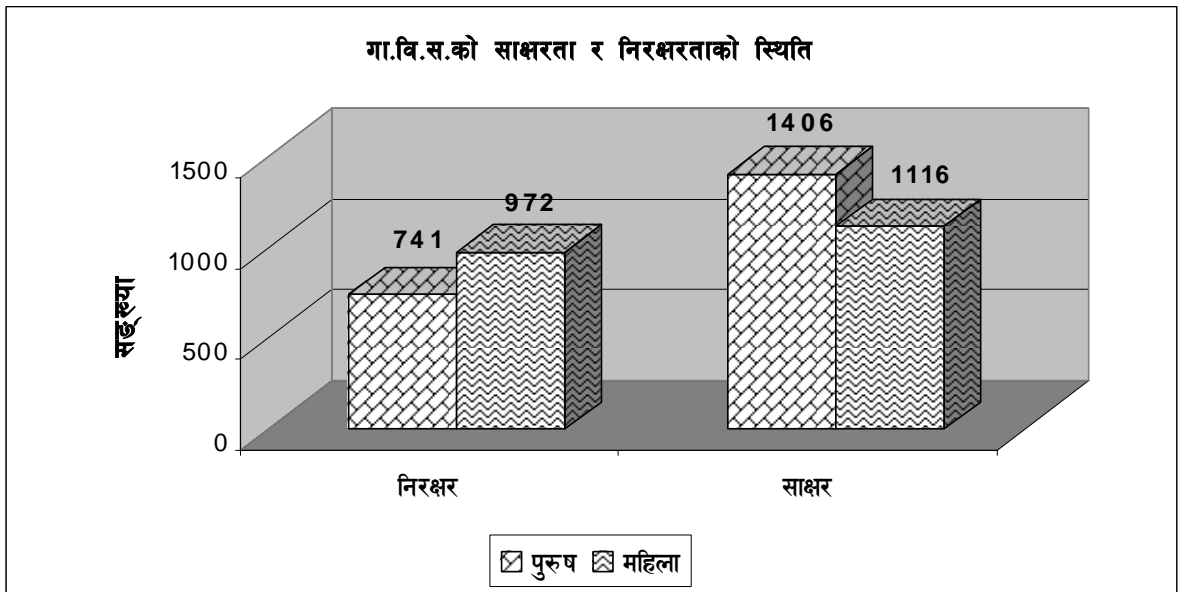
क्र.सं.	सामुदायिक वनको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	घरधुरी	अवस्थित ठाउँ
१	वहाल वन	९२.२	१०४	वागेश्वरी-३, ४, ५
२	वहाल वन	६३.५	१३५	वागेश्वरी-५, ६
कूल जम्मा		१५५.७	२३९	

शैक्षिक स्थिति

परिच्छेद - ६ शैक्षिक स्थिति

६.१ गा.वि.स.को कूल साक्षरताको स्थिति

लिङ्ग	निरक्षर	प्रतिशत	साक्षर	प्रतिशत
महिला	972	56.74	1,116	44.25
पुरुष	741	43.26	1,406	55.75
कूल जम्मा	1,713	100	2,522	100

यस गा.वि.स.मा पुरुष ५५.७५ प्रतिशत साक्षर छन् भने महिला ४४.२५ प्रतिशत साक्षर छन् । तुलनात्मक रूपमा साक्षर पुरुषभन्दा महिला ११.५ प्रतिशतले कम रहेको देखिन्छ । निरक्षरताको सङ्ख्या पुरुषमा ४३.२६ प्रतिशत रहेको छ भने महिलामा निरक्षरता ५६.७४ प्रतिशत रहेको छ । तुलनात्मक रूपमा निरक्षर पुरुषभन्दा महिला १३.४८ प्रतिशतले बढी रहेको देखिन्छ ।

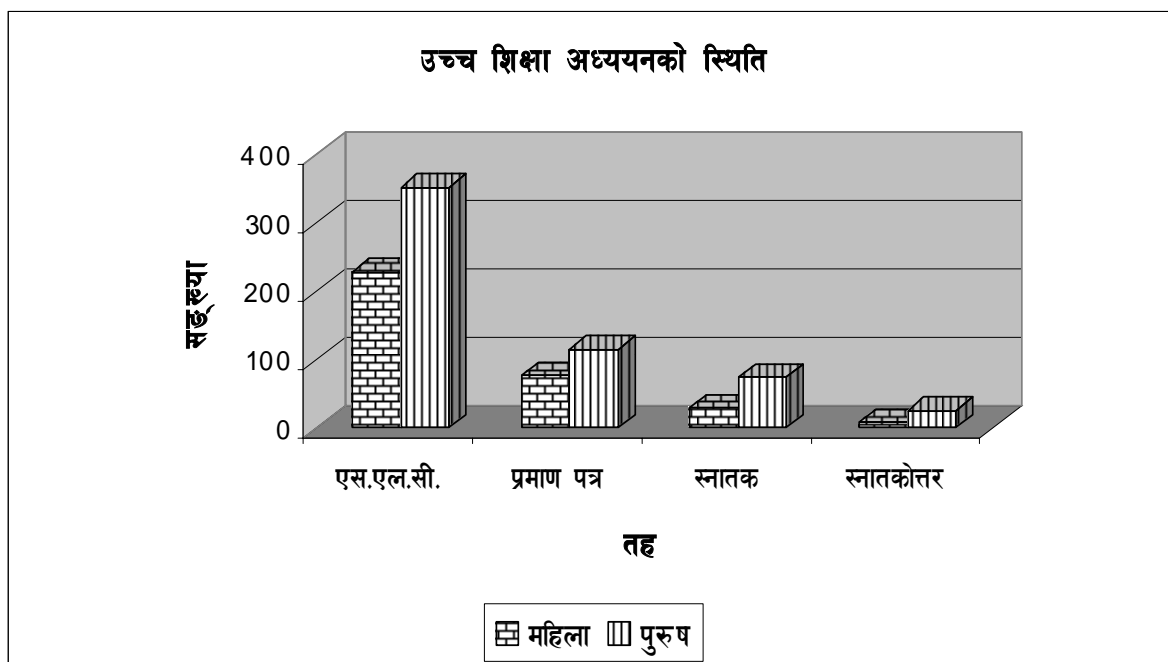
६.२ उमेरको आधारमा साक्षरता र निरक्षरताको स्थिति

वडा	उमेर समूह (वर्ष)	निरक्षर			साक्षर														
					एस.एल.सी. भन्दा कम			एस.एल.सी. उत्तीर्ण			प्रमाण पत्र तह			स्नातक			स्नातकोत्तर		
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
1	6-15	6	7	13	23	29	52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	21	12	33	35	23	58	13	15	28	6	10	16	1	12	13	0	3	3
	45>	12	12	24	12	14	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जम्मा	39	31	70	70	66	136	13	15	28	6	10	16	1	12	13	0	3	3
2	6-15	61	28	89	22	36	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	63	40	103	68	60	128	28	36	64	27	28	55	14	17	31	3	8	11
	45>	60	45	105	4	20	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जम्मा	184	113	297	94	116	210	28	36	64	27	28	55	14	17	31	3	8	11
3	6-15	20	30	50	31	17	48	3	5	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	36	30	66	17	18	35	40	60	100	25	30	55	5	15	20	3	7	10
	45>	32	9	41	15	10	25	3	5	8	2	6	8	2	7	9	0	2	2
	जम्मा	88	69	157	63	45	108	46	70	116	27	36	63	7	22	29	3	9	12
4	6-15	11	28	39	20	14	34	0	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	54	59	113	31	20	51	6	5	11	13	20	33	4	13	17	0	0	0
	45>	39	27	66	3	9	12	1	5	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जम्मा	104	114	218	54	43	97	7	20	27	13	20	33	4	13	17	0	0	0
5	6-15	4	0	4	25	37	62	3	3	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	26	20	46	41	62	103	9	10	19	3	10	13	2	3	5	1	2	3
	45>	72	55	127	7	10	17	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जम्मा	102	75	177	73	109	182	12	17	29	3	10	13	2	3	5	1	2	3

वडा	उमेर समूह (वर्ष)	निरक्षर			साक्षर														
					एस.एल.सी. भन्दा कम			एस.एल.सी. उत्तीर्ण			प्रमाण पत्र तह			स्नातक			स्नातकोत्तर		
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
6	6-15	0	0	0	59	76	135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	67	30	97	73	75	148	4	20	24	0	0	0	0	2	2	0	0	0
	45>	36	6	42	21	46	67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जम्मा	103	36	139	153	197	350	4	20	24	0	0	0	0	2	2	0	0	0
7	6-15	46	15	61	33	33	66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	74	88	162	36	20	56	7	15	22	2	4	6	2	2	4	0	0	0
	45>	5	2	7	37	41	78	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
	जम्मा	125	105	230	106	94	200	7	15	22	2	4	6	2	2	4	1	2	3
8	6-15	17	22	39	65	89	154	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	74	58	132	4	4	8	102	118	220	0	2	2	0	0	0	0	0	0
	45>	50	32	82	0	3	3	2	28	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जम्मा	141	112	253	69	96	165	104	146	250	0	2	2	0	0	0	0	0	0
9	6-15	35	27	62	24	32	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	16-44	20	17	37	34	18	52	8	14	22	0	6	6	0	3	3	0	0	0
	45>	31	42	73	30	21	51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
	जम्मा	86	86	172	88	71	159	8	14	22	0	6	6	0	3	3	1	2	3
कूल जम्मा		972	741	1713	770	837	1607	229	353	582	78	116	194	30	74	104	9	26	35

६.३ उच्च शिक्षा अध्ययनको स्थिति

एस.एल.सी. उत्तीर्ण			प्रमाण पत्र तह			स्नातक			स्नातकोत्तर		
महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
229	353	582	78	116	194	30	74	104	9	26	35

यस गा.वि.स.मा उच्चशिक्षा अध्ययन गर्ने कूल सङ्ख्या ८१५ मध्ये एस.एल.सी. उत्तीर्ण ६३.६१ प्रतिशत, प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण २१.२० प्रतिशत, स्नातक तह उत्तीर्ण ११.३० प्रतिशत र स्नातकोत्तर उत्तीर्ण ३.८३ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

६.४ शैक्षिक संस्थामा कूल भर्ना सङ्ख्या

क्र.सं	तह	छात्र	छात्रा	जम्मा
१	प्राथमिक	286	273	569
२	निम्न माध्यमिक	212	220	432
३	माध्यमिक	127	165	292
४	उच्च माध्यमिक	27	38	65
कूल जम्मा		652	696	1,358

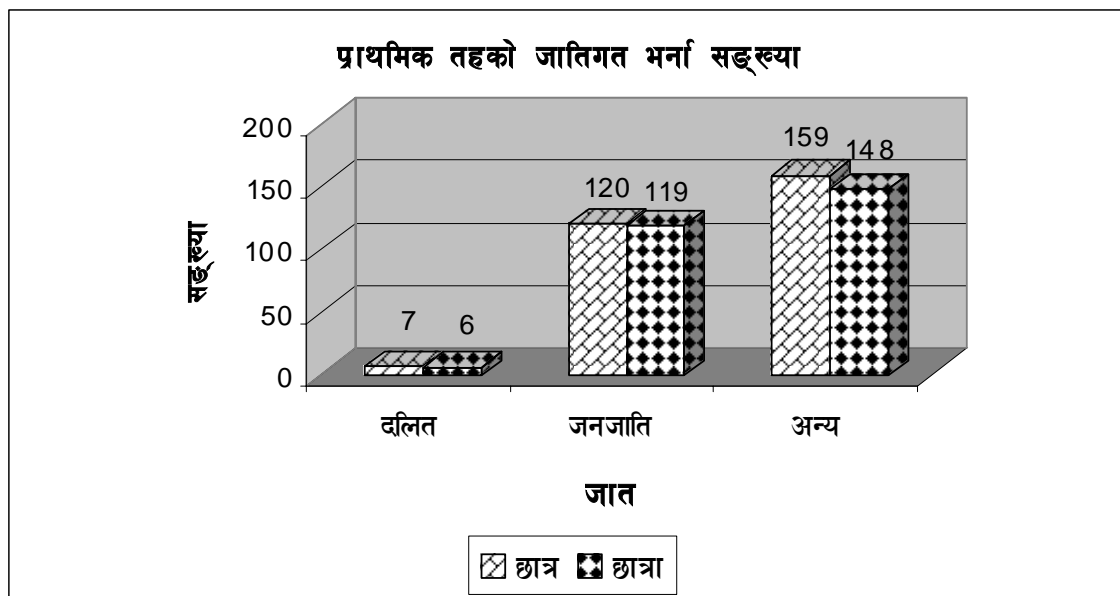
स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, भक्तपुर, २०६२

यस गा.वि.स.मा रहेका शैक्षिक संस्थाहरूमा भर्ना सङ्ख्या तुलनात्मक रूपमा प्राथमिक तहमा उच्च रहेको छ भने निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा क्रमशः घट्दै गएको छ । कूल भर्ना सङ्ख्यामा छात्र ४८.०१ प्रतिशत र छात्रा ५१.२५ प्रतिशत रहेको छ । छात्र र छात्राको भर्ना दरमा ठूलो अन्तर नभएको देखिन्छ ।

६.५ प्राथमिक तहको जातिगत भर्ना दर

छात्र				छात्रा				जम्मा
दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा	
7	120	159	286	6	119	148	273	569

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, भक्तपुर, २०६२

६.६ विद्यालयहरूको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	विद्यालय रहेको स्थान	किसिम
१.	बागेहिणी नि.मा.वि.	बागेश्वरी - ४, खरीटोल	सरकारी
२.	बाल्मिकी नि.मा.वि.	बागेश्वरी - २, गुरुडटार	सरकारी
३.	बागेहिटीमाई प्रा.वि.	बागेश्वरी - २, पछाली	सरकारी

६.७ उच्च शिक्षा अध्ययन गराउने शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण

क्र.सं.	उच्च शिक्षा अध्ययन गराउने संस्थाहरूको नाम	ठेगाना	किसिम
१.	श्रीकृष्ण उच्च मा.वि	बागेश्वरी - १, खरीपाटी	सरकारी

स्वास्थ्य स्थिति

परिच्छेद - ७ स्वास्थ्य स्थिति

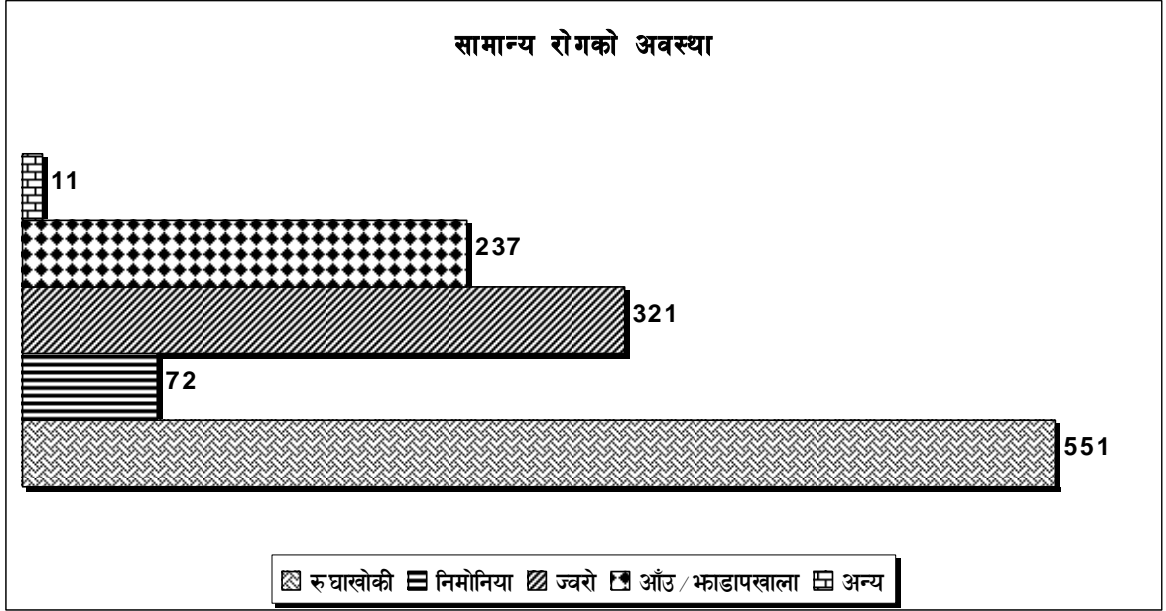
यस गा.वि.स.को स्वास्थ्य स्थिति हेर्दा समग्रमा सामान्य देखिन्छ । उपचार विधिको प्रयोग गर्ने प्रवृत्ति देखि लिएर त्यहाँका मानिसमा लाग्ने सामान्य रोगको अवस्था तथा दीर्घ रोगको अवस्था एवम् परिवार नियोजनाको साधनको प्रयोग गर्ने सङ्ख्या लगायतका अन्य जनस्वास्थ्यको विवरण तलको तालिकाहरूबाट देखाइएको छ ।

७.१ पारिवारिक उपचार विधिको आवृत्ति

वडा	उपचारको विधि	लामा/धामी/भौँक्री	अस्पताल	अन्य
१		5	37	0
२		8	131	0
३		5	80	0
४		3	53	18
५		1	66	0
६		90	167	0
७		3	70	0
८		9	92	8
९		13	132	0
कूल जम्मा		137	828	26

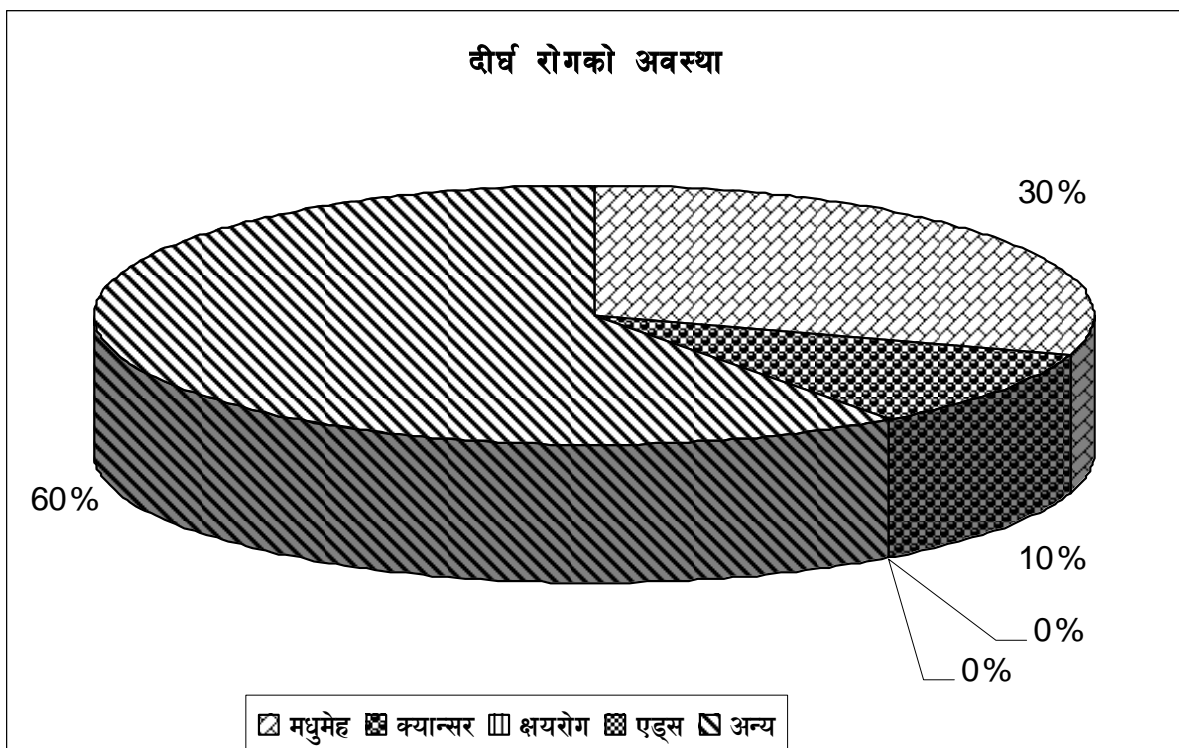
७.२ सामान्य रोगको अवस्था जनसङ्ख्याको आधारमा

वडा	रोग	रुघाखोकी	निमोनिया	ज्वरो	आँउ/भगाडापखाला	अन्य	जम्मा
१		41	0	15	10	0	66
२		106	2	92	7	0	207
३		50	0	10	5	0	65
४		6	46	10	1	11	74
५		63	0	40	1	0	104
६		85	0	85	85	0	255
७		65	2	47	18	0	132
८		113	0	1	2	0	116
९		22	22	21	108	0	173
कूल जम्मा		551	72	321	237	11	1192

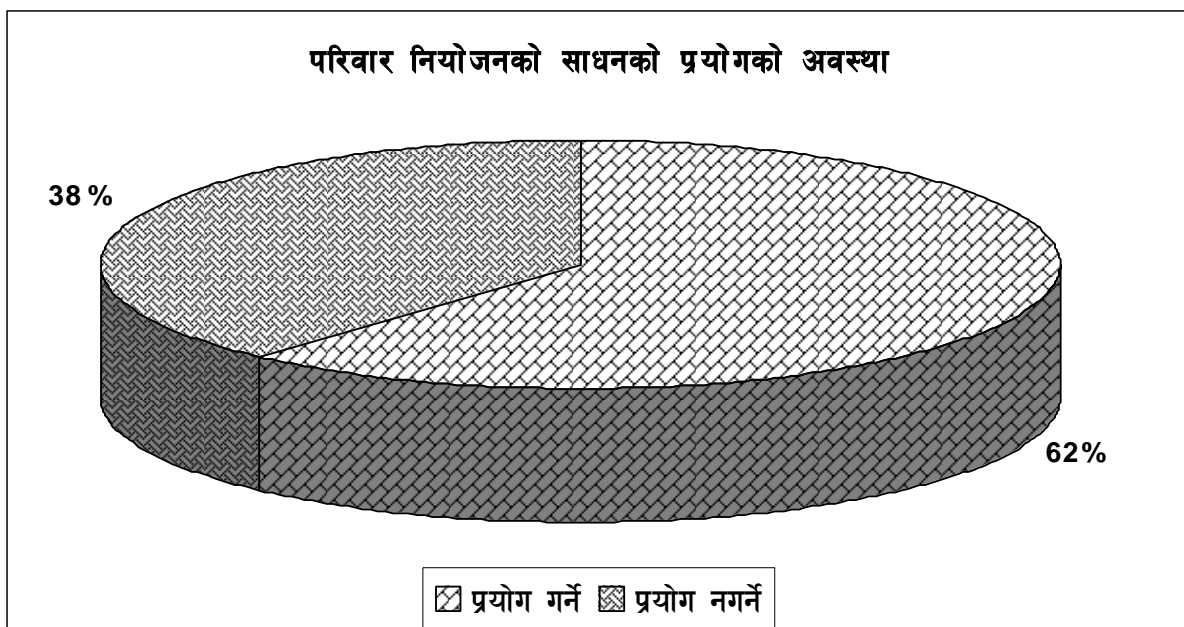
७.३ दीर्घ रोगको अवस्था

वडा	रोग	मधुमेह	क्यान्सर	क्षयरोग	एड्स	अन्य	जम्मा
	१		०	०	०	०	१
२		०	१	०	०	६	७
३		०	०	०	०	०	०
४		०	०	०	०	४	४
५		०	०	०	०	१	१
६		०	२	०	०	०	२
७		०	०	०	०	५	५
८		५	०	०	०	०	५
९		४	०	०	०	१	५
कूल जम्मा		९	३	०	०	१८	३०

७.४ परिवार नियोजनको साधन प्रयोगको अवस्था

वडा	प्रयोगको अवस्था	प्रयोग गर्ने	प्रयोग नगर्ने	जम्मा
१		29	18	47
२		58	70	128
३		24	20	44
४		16	10	26
५		36	45	81
६		91	2	93
७		17	10	27
८		91	20	111
९		42	55	97
	कूल जम्मा	404	250	654

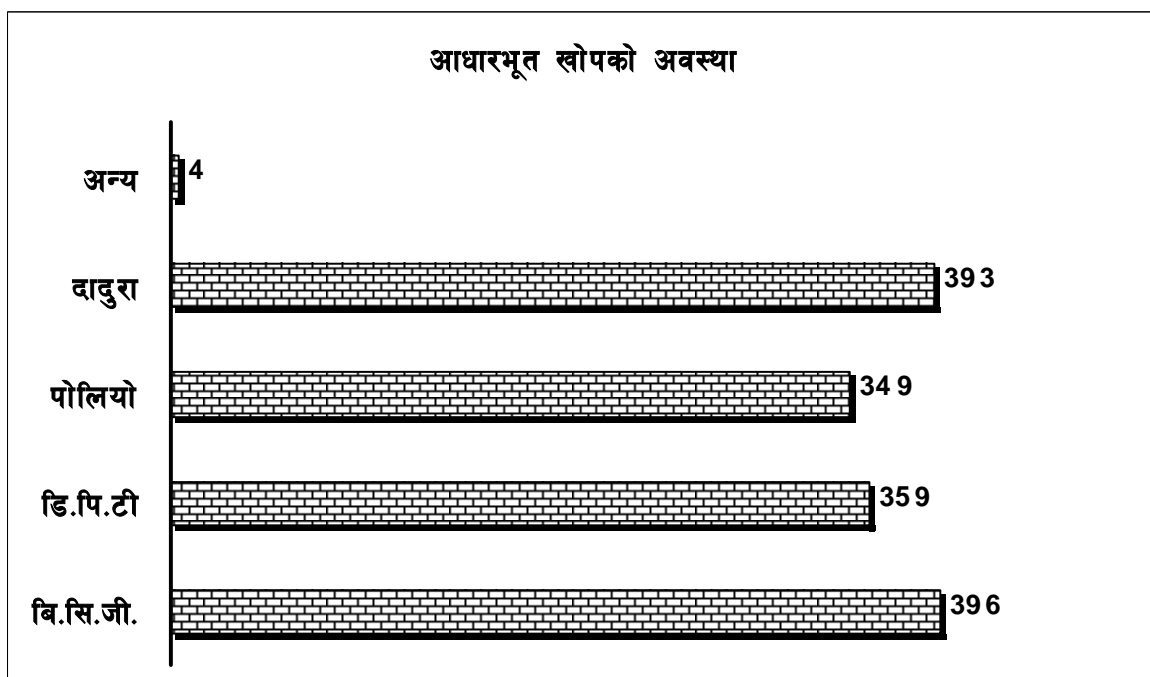

७.५ स्थायी बन्ध्याकरण गर्नेको अवस्था

वडा	लिंग	महिला	पुरुष	जम्मा
१		16	5	21
२		31	27	58
३		13	4	17
४		16	7	23
५		10	14	24
६		41	3	44
७		25	3	28
८		59	32	91
९		26	12	38
	कूल जम्मा	237	107	344

७.६ आधारभूत खोपको अवस्था

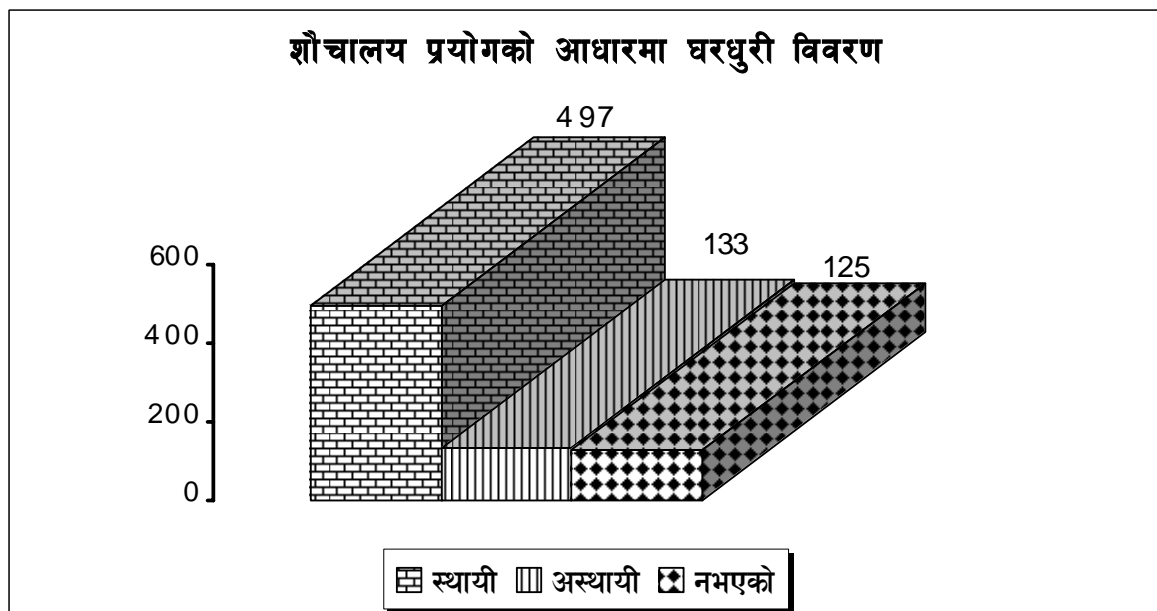
वडा	खोप	बि.सि.जी.	डि.पि.टी	पोलियो	दादुरा	अन्य	जम्मा
१		36	36	36	36	0	144
२		79	76	76	76	0	307
३		30	30	30	30	2	122
४		35	0	0	35	1	
५		41	40	40	40	1	162
६		0	0	0	0	0	0
७		68	68	59	69	0	264
८		107	109	108	107	0	431
९		38	32	10	46	0	126
कूल जम्मा		396	359	349	393	4	857

७.७ शौचालय प्रयोगको आधारमा घरधुरी विवरण

बडा	शौचालयको अवस्था	स्थायी	अस्थायी	नभएको	जम्मा
१		27	10	10	47
२		96	25	8	129
३		60	10	5	75
४		44	6	15	65
५		55	20	6	81
६		31	21	41	93
७		49	7	16	72
८		89	14	12	115
९		46	20	12	78
	कूल जम्मा	497	133	125	755

नोट : ९७ घरधुरी उल्लेख नभएको

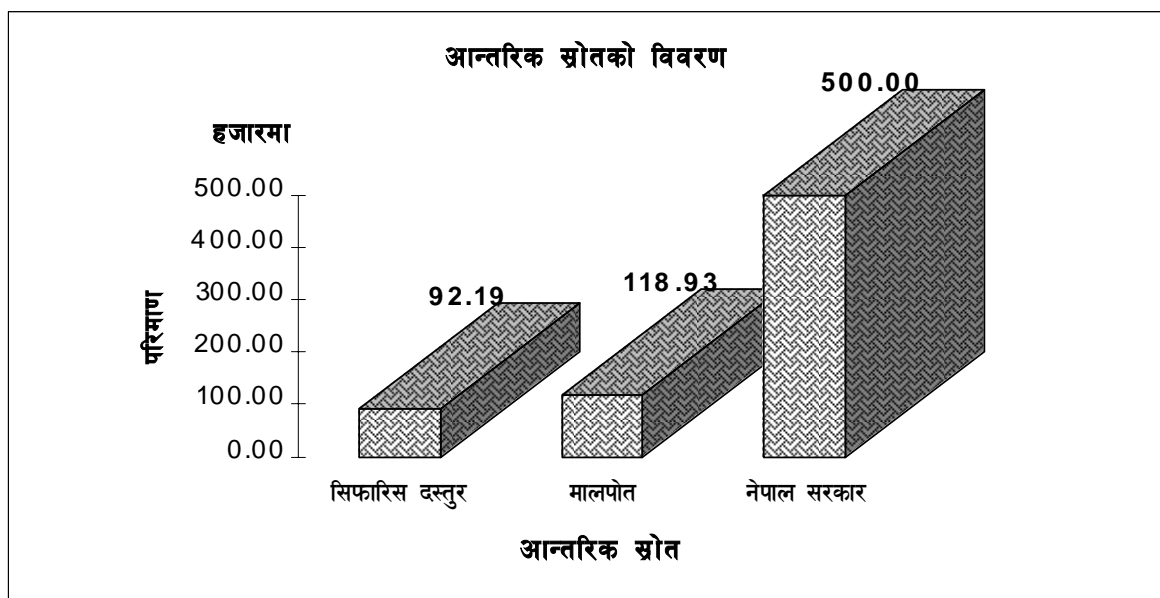
गा.वि.स. को भौतिक अवस्था

परिच्छेद - ८

गा.वि.स. को भौतिक अवस्था

८.१ गाउँ विकास समितिको आर्थिक स्रोत

क्र.सं.	आन्तरिक स्रोतका शीर्षकहरू	प्राप्त हुने रकम
१.	सिफारिस दस्तुर	९२,१८७।१०
२.	मालपोत	११८,९३२।५३
३.	नेपाल सरकार	५००,०००।००
कूल जम्मा		७११,११९।६३

यस गा.वि.स.को प्रमुख आर्थिक स्रोतको रूपमा नेपाल सरकारले दिने अनुदानलाई लिन सकिन्छ । गा.वि.स.को अन्य आयस्रोतको रूपमा मालपोत र सिफारिस दस्तुर पनि देखिन्छ ।

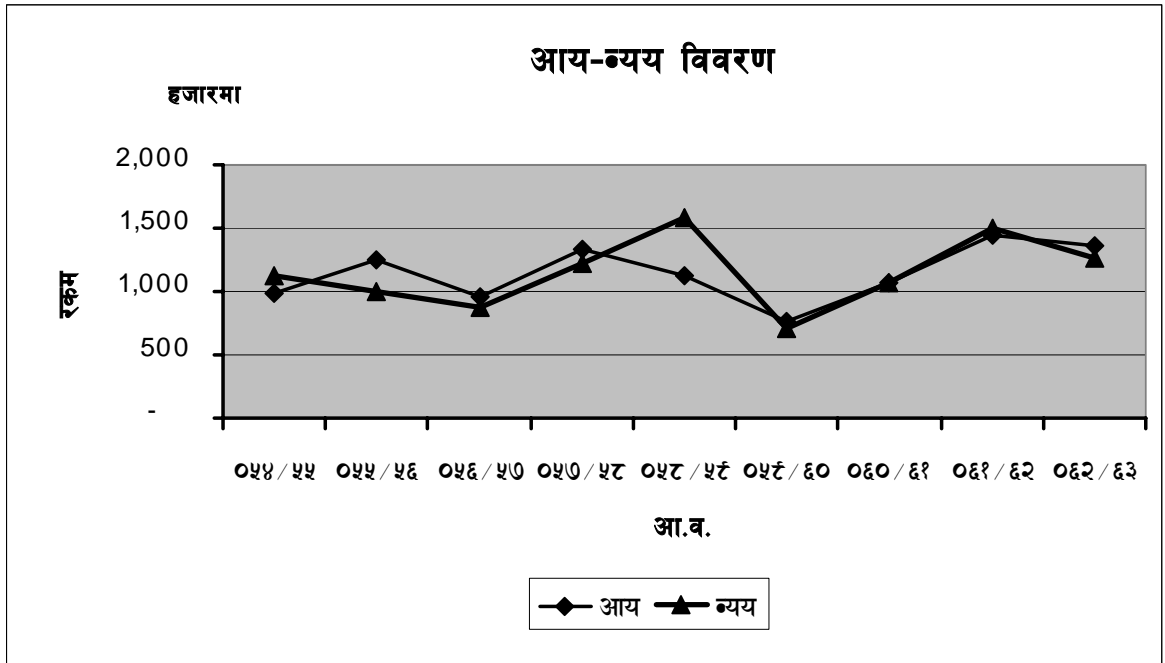
८.२ सेवा केन्द्रहरूको विवरण

क्र.सं.	सेवा केन्द्रहरूका नाम	बडा नं.	बस्ती
१	पशु तथा कृषि	१	भद्रकाली
२	स्वास्थ्य	७	बगुवा
३	हुलाक	१	खरीपाटी
४	विद्युत नो लाइट शाखा	१	खरीपाटी

५	विद्युत तालिम केन्द्र	2	बाँसबारी
---	-----------------------	---	----------

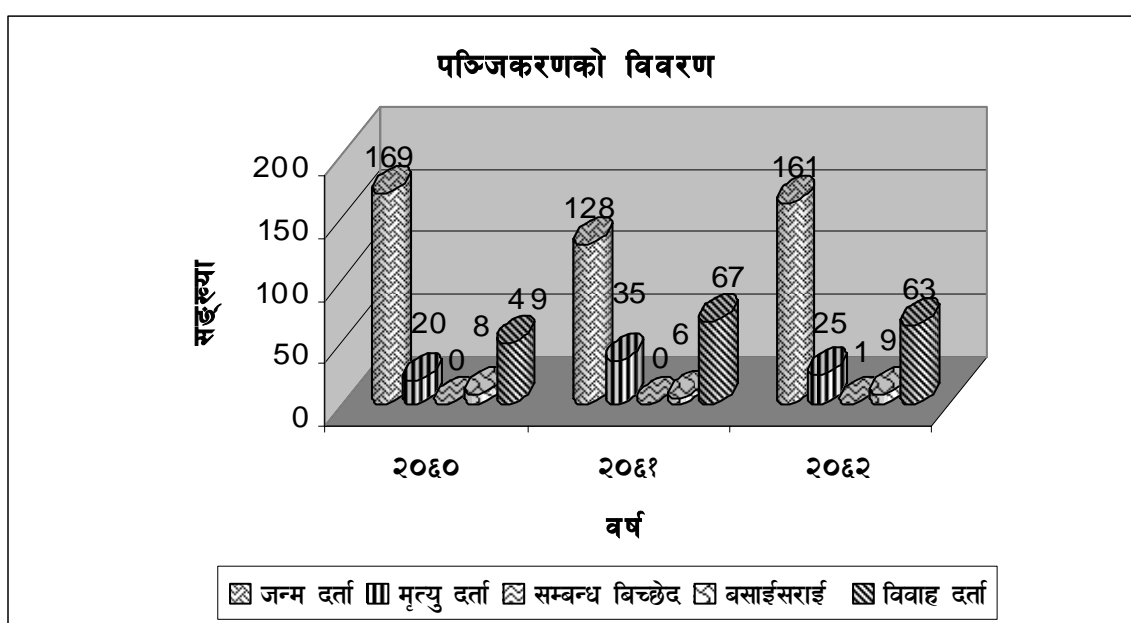
ट.३ गा.वि.स.को २०५४ देखि हालसम्मको आय-व्यय विवरण

क्र.सं.	आ.व.	आय	न्यय
१	०५४/५५	९९०२६२।६८	११२०७३६।९३
२	०५५/५६	१२५०७१३।९४	९९४५८०।००
३	०५६/५७	९५६५९३।२०	८७६०५१।८४
४	०५७/५८	१३२७५८३।०२	१२१६२९।८८
५	०५८/५९	११२६१४६।८१	१५७९१६६।०७
६	०५९/६०	७५८०९८।३५	७०९९८८।८५
७	०६०/६१	१०६७७६।२९	१०७५४१।८८
८	०६१/६२	१४४१५८।०४	१५०२४४।७२
९	०६२/६३	१३६१३८।१०	१२५९५१।४७

८.४ पञ्जिकरणको विवरण

क्र.सं.	विवरण	पञ्जिकरणको सङ्ख्या		
		२०६०	२०६१	२०६२
१.	जन्म दर्ता	१६९	१२८	१६१
२.	मृत्यु दर्ता	२०	३५	२५
३.	सम्बन्ध बिच्छेद	०	०	१
४.	बसाईसराई	८	६	९
५.	विवाह दर्ता	४९	६७	६३

८.५ जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिलाहरूको विवरण

क्र.सं.	विवरण	गत ३ वर्षको जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिलाहरूको संख्या		
		२०६०	२०६१	२०६२
१.	जेष्ठ नागरिक	६५	६०	६०
१.१	महिला	२८	२५	२८
१.२	पुरुष	२४	३५	३२
२.	एकल महिला	६८	६५	७७

८.६ विगत ३ बर्ष देखिको नागरिकता तथा अन्य सिफारिसहरुको विवरण

क्र.सं.	विवरण	गत ३ वर्षको नागरिकता तथा अन्य सिफारिसहरुको संख्या		
		२०६०	२०६१	२०६२
१.	नागरिकता सिफारिस	207	150	174

८.७ जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

क्र.सं.	जनप्रतिनिधिहरुको नाम	पद	कार्य काल
१	राधाकृष्ण लामिछाने	अध्यक्ष	2054-2058
२	कृष्णबहादुर श्रेष्ठ	उपाध्यक्ष	2054-2058

८.८ महिला/जनजाति/दलितसँग लक्षित कार्यक्रम

क्र.सं.	महिला/जनजाति/दलित सँग लक्षित कार्यक्रमको नाम
१	महिला विकास कार्यालय (एम.जि.इ.पी.)
२	गाउँ विकास कार्यक्रम

८.९ गैह्र सरकारी संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं.	गैह्र सहकारीको नाम	ठेगाना
१	असक्त सहयोग समाज	बागेश्वरी-३
२	श्री वाल्मीकेश्वर रामायण भजन तथा धर्म सुधार संघ	बागेश्वरी-७

८.१० सहकारी संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं.	सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना
१	सूर्योदय बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी-२, मेल
२	बाल्मिकेश्वर बहुमुखी सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी-३, बहाल
३	जागेश्वरी सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी-१, खरीपाटी
४	बागेश्वरी दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी-७
५	जोगेश्वरी दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी-३
६	नगाउँ दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी-८

७	बागेहिटी दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लि.	बागेश्वरी-५
---	--	-------------

८.११ सामुदायिक संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं.	सामुदायिक संस्थाको नाम	बस्तीको नाम	वडा नं.
१	आशामुखी महिला सामुदायिक संस्था		३
२	बागेहिटी आमा सामुदायिक संस्था	भुजेल टोल	४
३	चारघर चौतारा सामुदायिक संस्था	चारघर	४
४	महालक्ष्मी महिला सामुदायिक संस्था	स्वाइ-स्वाइ पानी	३
५	ठूलीगाउँ महिला सामुदायिक संस्था	ठूलीगैरी	२
६	गरीब निमुखा सामुदायिक संस्था	खरीपाटी	१
७	आरती मिश्रित सामुदायिक संस्था	बागेहिटी	५
८	ज्योति महिला सामुदायिक संस्था	पगरी टोल	३
९	विश्वेश्वर महिला सामुदायिक संस्था	बहालफाँट	३
१०	सरस्वती महिला सामुदायिक संस्था	बाँसबारी	२
११	अणिमा पुरुष सामुदायिक संस्था	बाँसबारी	२
१२	रावा गणेश महिला सामुदायिक संस्था	कुशलटार	२
१३	पूजा महिला सामुदायिक संस्था	कुशलटार	२
१४	जागृती महिला सामुदायिक संस्था	काफ्लेगाउँ	२
१५	लक्ष्मी महिला सामुदायिक संस्था	कुशलटार	२
१६	निश्चल पुरुष सामुदायिक संस्था	सुविधानगर	२
१७	नव दुर्गा महिला सामुदायिक संस्था	काफ्लेगाउँ	७
१८	भगवती महिला सामुदायिक संस्था	काफ्ले/नेपाल गाउँ	७
१९	पञ्चकन्या महिला सामुदायिक संस्था	नेवारगाउँ	८
२०	राधाकृष्ण महिला सामुदायिक संस्था	नेवारगाउँ	८

२१	दलित युवा जागरुक सामुदायिक संस्था	खरीपाटी	1
२२	सरस्वती महिला जागरुक सामुदायिक संस्था	बागेहिटी	5

८.१२ गा.वि.स. भवनदेखि प्रत्येक वडासम्मको दुरी

गा.वि.स. रहेको स्थान	वडा नं.	दुई बीचको दुरी (कि.मि.)
वडा नं. ४	१	1
	२	2
	३	0.5
	४	0
	५	0.5
	६	1.5
	७	0.5
	८	0.5
	९	1

सम्भावना र अवसरहरू

परिच्छेद - ९

सम्भावना र अवसरहरू

९.१ प्रमुख सम्भावना तथा अवसरहरूको विश्लेषण तालिका

९.१.१ आर्थिक विकास

उपलब्ध अवसरहरू	उपयोगिता	उपयोगिताको विवरण
१. परम्परागत सीप र प्रविधिको उपयोग	- घरेलु उद्योगको विकास गर्न सकिने	- काठको बुट्टा काट्ने, चिउरा र जुजु धौ (दही) बनाउने - वेत बाँस (तामाङ्ग बस्तीमा) - माटोको भाँडा बनाउने - तानले कपडाहरू बुन्ने सम्बन्धी (हाकुपटासी, कालो टोपी, बुट्टे कपडा)
२. प्रारङ्गारिक खेतीको राम्रो सम्भावना	- न्यवसायिक रूपमा खेती गर्न सकिने	हिउँदे, वर्षे तरकारी, फलफूल र बेमौसमी तरकारी
३. छरिएर रहेका पानीका स्रोतहरूको उपयोग गर्न सके कृषिको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि हुने ।	- खानेपानी, सिंचाइ, घरायसी प्रयोग	- फूल बनाउने - वर्षादको पानी जम्मा गर्ने - बोरिङ गरेर पानी तान्ने - पोखरी निर्माण गर्ने - अलैची, चिया जस्ता विरुवाको क्षमता वृद्धि गर्ने खेतीपाती बढाउने । - फोहोरमैलाबाट प्रदूषित खोलानालाको संरक्षण गर्ने
४. उर्वर भूमि रहेकोले कृषिको उत्पादकत्व उच्च रहेको	- तरकारी र खाद्यान्न बालीको न्यवसायिक उत्पादन	- आलु
५. पर्यटनको गन्तव्य स्थलको रूपमा रहेको ।	- स्थानीय रोजगारी र पर्यटन न्यवसाय प्रवर्धन	- नाचगान/सांस्कृतिक कार्यक्रम, कला, उपहार, हस्तकला, होटल न्यवसाय

६. कुरिलो र च्याउको ब्यावसायिक खेतीको सम्भावना	- ब्यवसायीकरण गर्ने सम्भावना	- च्याउको खेती गर्ने - कुरिलोको विकासले थप आय आर्जन हुने - स्थानीय सीपको प्रयोग हुने ।
६. परिश्रमी र लगनशील जनता (नेवार किसानहरु तामाङ, गुरुङ र अन्य जनजाति)	- आर्थिक सामानिक क्षेत्रमा पेशागत विकास गर्न सकिने ।	- जनसहभागिता परिचालन - पेशागत विशिष्टीकरण
७. चिया, सुठो, अम्रिसो, अलैंची	- नगदेवालीको रूपमा विकास गर्न सकिने	- आय आर्जन बढ्ने । - भु-क्षय रोकथाम हुने । - खाली जमिनको प्रयोग हुने ।

२.१.२ सामाजिक विकास

उपलब्ध अवसरहरु	उपयोगिता	उपयोगिताको विवरण
१. भौगोलिक सुगमता	- पहुँचको दृष्टिले ज्यादै सुगम	- योजना कार्यान्वय सहज हुने । - कार्यक्रम अनुगमन तथा मुल्याङ्कन र सुपरिवेक्षण गर्न सजिलो हुने ।
२. राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय गैह्रसरकारी संस्थाहरुको सहभागितामा वृद्धि	- सेवा सुविधामा पहुँच - सामाजिक जागरण	- सामाजिक परिचालनमा वृद्धि - स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार - सहकारीतामा वृद्धि
३. निःशुल्क तथा अनिवार्य प्राथमिक शिक्षाको सम्भावना	- सबैका लागि शिक्षा भन्ने प्रतिवद्धता पूरा हुने	- साक्षरता दरमा वृद्धि - सबैमा प्राथमिक शिक्षाको अवसर प्राप्त हुनु ।

२.१.३ भौतिक पूर्वाधार विकास

उपलब्ध अवसरहरु	उपयोगिता	उपयोगिताको विवरण
१. भौगोलिक विकटता नभएको	- विकास निर्माणको हरेक क्षेत्रमा काम गर्न सजिलो ।	- सडक, टेलिफोन, विद्युत, खानेपानी जस्ता पूर्वाधारको विकास

३. गा.वि.स.मा सडक, विद्युत, खानेपानी र टेलिफोन सेवा पुगेको	- विकासका सम्पूर्ण पूर्वाधारहरूको उपयोग गर्न सकिने ।	- गा.वि.स.मा मोटरबाट पुग्न सकिने - विद्युत टेलिफोन जस्ता सुविधाहरू भएको ।
--	--	--

२.१.४ वन, वातावरण तथा वस्ती विकास

उपलब्ध अवसरहरू	उपयोगिता	उपयोगिताको विवरण
१. भाडीदार वनलाई उत्पादनमुलक वन बनाउने सम्भावना	- उपभोक्ता ब्यवस्थापन क्षमतामा वृद्धि हुने	- उपभोक्ताहरू दाउरा काठको आपूर्तिमा आत्मनिर्भर हुने
२. सामुदायिक वनमा जडीबुटी खेती गर्ने प्रशस्त सम्भावना	- चिराइतो, टिमुर, धसिङ्गरे, लप्सी, तितेपाती, पिपला	- आय आर्जनको श्रोत

२.१.५ सस्थागत विकास र स्रोत परिचालन

उपलब्ध अवसरहरू	उपयोगिता	उपयोगिताको विवरण
१. खानीको दिगो विकासको रणनीति अवलम्बन गर्न सके आन्तरिक श्रोत वृद्धि गर्न सकिने	- श्रोत परिचालन र अभिवृद्धि - निर्माण ब्यवसाय प्रवर्धन	- स्थानीय निकायको आयश्रोत बढ्ने । - स्थानीय रोजगारीमा अभिवृद्धि
२. स्रोत, सेवा र सुविधा को पहुँच भएको	- सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता	- जनताले राम्रो सेवा समयमा नै पाउने र प्रतिक्रिया लिई सेवाको प्रभावकारीता बढाउने ।
३. क्षेत्रफल र भौगोलिक बनावटको कारणले नमुना गा.वि.स. रूपमा विकास गर्न सकिने ।	- नमुना गा.वि.स. बन्ने	- सामाजिक र आर्थिक पूर्वाधारको विकास

स्रोत : आवधिक जिल्ला विकास योजना : भक्तपुर, २०५६

परिशिष्ट

गा.वि.स. को सङ्गठनात्मक संरचना

